

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ» (далі – проєкт акта) розроблено з метою підвищення якості надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, шляхом визначення єдиного науково-обґрунтованого галузевого стандарту.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено відповідно до абзацу сьомого пункту 20 частини першої статті 8 Закону України «Про систему громадського здоров'я», пункту 7 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання програми «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 року № 1121 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2020 року № 698).

Актуальність та доцільність розробки проєкту наказу обумовлена необхідністю перегляду підходів до надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, з урахуванням сучасних практик надання даних послуг у сфері протидії ВІЛ та актуальних потреб їх отримувачів.

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ» щодо застосування сучасних підходів до профілактики, тестування і лікування ВІЛ-інфекції відповідно до керівних документів Всесвітньої організації охорони здоров'я», передбачено доповнення Закону України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ) та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ» поняттями ключові групи щодо інфікування ВІЛ, самотестування, самотестування із супроводом, що зумовлює необхідність приведення нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я у відповідність до вказаного Закону.

Зміни підходів до надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, стають більш актуальними в умовах карантину, військового стану та з урахуванням розвитку телемедицини. Це зумовлює, у тому числі, формування запитів отримувачів на нові типи послуг: особливості консультування батьків/інших законних представників дітей, які живуть з ВІЛ; консультування з використанням засобів телекомунікаційних технологій; мотиваційного консультування; безоплатної правничої допомоги.

Діючий Порядок надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 липня 2019 року № 1607, зареєстрований в Міністерстві юстиції України

02 серпня 2019 року за № 854/33825, було прийнято з метою виконання постанови Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 497 «Деякі питання надання послуг представникам груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ та людям, які живуть з ВІЛ», яка втратила чинність 01 січня 2020 року.

Таким чином, враховуючи положення Закону України «Про систему громадського здоров'я» та Закону України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ», щодо застосування сучасних підходів до профілактики, тестування і лікування ВІЛ-інфекції відповідно до керівних документів Всесвітньої організації охорони здоров'я», проєктом наказу пропонується визначити єдиний науково-обґрунтований галузевий стандарт надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, у сфері громадського здоров'я шляхом затвердження Порядку надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ,

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачено затвердження Порядку надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12 липня 2019 року № 1607 «Про затвердження Порядку надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 року за № 854/33825.

Проєктом акта передбачено уточнення окремих підходів до надання послуг з догляду і підтримки ЛЖВ, зокрема, затвердження алгоритму моделі скерування до системи надання безоплатної правничої допомоги, методичних рекомендацій щодо проведення мотиваційного консультування, формування прихильності до АРТ у дітей та телефонного консультування отримувачів послуг.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Закони України «Основи законодавства України про охорону здоров'я України», «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ», «Про систему громадського здоров'я»;

постанова Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 року № 1121 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання програми «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями»;

Державна стратегія у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 року № 1415-р.;

інші нормативно-правові акти.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття та реалізація проєкту акта не потребує додаткових фінансових та інших витрат з державного та/або місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

За результатами проведення публічних консультацій пропозицій та зауважень до проєкту акта від заінтересованих сторін не надходило.

Проєкт акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження із представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, Уповноваженим Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проєкт акта потребує погодження з Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством юстиції України, Державною регуляторною службою України, Спільними представницькими органами сторони роботодавців і репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт акта потребує здійснення державної реєстрації Міністерством юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проєкт наказу не містить положень, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; що впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Проєкт акта не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку, тому не потребує проведення цифрової експертизи Міністерством цифрової трансформації України.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту акта не матиме вплив на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Реалізація проєкту акта позитивно вплине на громадське здоров'я і покращення стану здоров'я населення.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акту на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Приведення нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України у відповідність до чинного законодавства України, що дозволить визначити єдиний науково-обґрунтований галузевий стандарт надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, у сфері громадського здоров'я.
Ключові групи, ВІЛ-інфіковані особи	Позитивний	Підвищення для ключових груп доступності послуг з догляду і підтримки осіб, які живуть з ВІЛ, покращення якості життя, запобігання проявам стигми та дискримінації отримувачів послуг
Заклади охорони здоров'я, незалежно від організаційно-правової форми та фізичні особи-підприємці, які отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики	Позитивний	Затвердження єдиного науково-обґрунтованого галузевого стандарту надання послуг з догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, у сфері громадського здоров'я дозволить підвищити прихильність до лікування, утримання на лікуванні людей, які живуть з ВІЛ та мінімізації ризиків їх втрати з-під медичного нагляду

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«_____» _____ 2023 р.